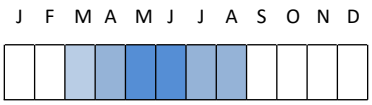
Njivska mrtva kopriva

Lamium amplexicaule L.

1	zelo pomembna
2	pomembna
3	**manj pomembna**
4	nepomembna

Gospodarska pomembnost

Obdobje vznikanja

Splošno Njivska mrtva kopriva je enoletna ali prezimna enoletna rastlina iz družine ustnatic (Lamiaceae). Je pogost plevel njiv, vrtov in trajnih nasadov. Vznikne predvsem spomladi in jeseni, ob ugodnih razmerah pa lahko vznikne tudi v drugih obdobjih leta. Jeseni vznikle rastline lahko prezimijo in nadaljujejo razvoj zgodaj spomladi. Najbolje uspeva na rodovitnih, s hranili dobro preskrbljenih tleh.

Rastišče Njive, vrtovi, vinogradi, sadovnjaki, obrobja njiv, ruderalna območja ter druga obdelana tla.

Mlada rastlina Klični listi so široki, okroglasti do jajčasti, na vrhu značilno izrobljeni in dolgopecljati. Prvi pravi listi so nasprotni, okroglasti do ledvičasti, z narezanim oziroma topo nazobčanim listnim robom. Mladi listi in steblo so rahlo dlakavi.

Odrasla rastlina Odrasla rastlina zraste približno od 10 do 30 cm v višino. Steblo je štirirobo, pokončno ali pri dnu poleglo in pogosto razvejano. Spodnji listi so dolgopecljati, zgornji pa sedeči in s široko osnovo objemajo steblo, kar je ena najznačilnejših lastnosti vrste. Listi so nasprotni, okroglasti do ledvičasti in topo nazobčani.

Cvetenje Cveti predvsem od marca do oktobra, ob ugodnih razmerah pa lahko cveti skoraj vse leto. Cvetovi so rožnati do škrlatni, dvoustnati in združeni v navidezna vretenca v zalistjih zgornjih listov.

Razmnoževanje Razmnožuje se s semenom. Plod je pokovec, ki ob zrelosti razpade na štiri enosemenske plodiče (merikarpe). Plodiči so podolgovati do jajčasti, rjave do sivorjave barve.

Posebnosti Vrsto najlažje prepoznamo po zgornjih sedečih listih, ki s svojo osnovo objemajo steblo. Od škrlatnordeče mrtve koprive (Lamium purpureum) se razlikuje predvsem po obliki in namestitvi zgornjih listov. Rastlina nima žgalnih dlačic in je zgodaj spomladi pomemben vir hrane za opraševalce.

Zatiranje Zaradi plitvega koreninskega sistema jo je v zgodnjih razvojnih fazah razmeroma enostavno mehansko zatirati. Pomembni so ustrezen kolobar, pravočasna obdelava tal in vzdrževanje gostega konkurenčnega posevka. V poljščinah je možno tudi kemično zatiranje z registriranimi herbicidi za enoletne širokolistne plevele.

Pripravil: Andrej Vončina

2026 - Slike so last Kmetijskega inštituta Slovenije. Uporaba brez dovoljenja avtorjev ni dovoljena.